

hafi verkið verið framkvæmt með samþykki ríkisstjórnarinnar og undir **43**
eftirliti trúnaðarmanns af hennar hendi. 14. júní

Nú vanrækir hafnarnefnd að eyða farartálmanum, og lætur þá ráðuneytið framkvæma verkið, en kostaðurinn við það greiðist eftir sömu reglum og að framan greinir. Verði ágreiningur um það svæði, er telst til hafnar eða hafnarleiða, sker ráðuneytið úr.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 14. júní 1929.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Tryggvi Þórhallsson.

L Ö G

um

44

14. júní

breyting á lögum nr. 8, 15. apríl 1928, um einkasölu á síld.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg.

G j ö r u m k u n n u g t: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

1. gr. laganna orðist svo:

Síldareinkasala Íslands hefir einkasölu á allri síld, sem er söltuð, krydduð eða verkuð á annan hátt til útflutnings á Íslandi, svo og á allri síld, sem veidd er til útflutnings af íslenskum skipum hér við land, hvort heldur innan eða utan landhelgi, eða verkuð í íslenskri landhelgi. Heimilt er þó íslenskum verksmiðjum að selja til útlanda síld, lagða í olíu eða krydd í loftþéttum dósum, sem rúma ekki yfir 5 kg. hver.

Heimilt er framkvæmdarstjórn síldareinkasölunnar að krefjast þess, að þeir, sem veiðileyfi hafa fengið, afhendi einkasölunni ferska síld til söltunar, þar sem því verður við komið, ef framkvæmdarstjórn telur það nauðsynlegt vegna starfrækslunnar, enda sé síldin útflutn-

- ⁴⁴
14. júní ingshæf, að dómi umboðsmanna einkasölunnar. Framkvæmdarstjórnin sér þá um eða ráðstafar verkun síldarinnar á þann hátt, er henni þykir hentast eftir markaðshorfum á hverjum tíma.

2. gr.

2. og 3. tölul. 4. gr. orðist svo:

2. Að útvega tunnur, salt og annað efni, sem áætlað er að með þurfi til síldarverkunar hvert ár, og sjá um verkun og geymslu síldarinnar, annaðhvort milliliðalaust eða eftir samningum við ákveðna saltendur, eftir nánari ákvörðun framkvæmdarstjóra í samráði við útflutningsnefnd. Sér til aðstoðar getur framkvæmdarstjórn haft umboðsmenn, sem hafa eftirlit með flokkun síldar og allri vinnu í hverri verstöð, þar sem síld er verkuð til útflutnings.

3. Að selja fyrir einkasöluna alla síld, saltaða, kryddaða eða verkaða á annan hátt, og skila síldareigendum andvirði hennar svo fljótt sem unnt er, eftir að það greiðist, að frádregnum kostnaði við starfrækslu einkasölunnar og því, er legst í sjóði. Bráðabirgðagreiðslur miðast við áætlað verð og skiftast þær hlutfallslega milli allra, sem skilað hafa síld til einkasölunnar, þótt meira eða minna af henni sé óselt. Í reikningslok skal greiða síldareigendum fullnaðarverð. Skal það miðað við meðalverð allrar síldar það ár og sama verð greiðast fyrir alla síld af sömu tegund og gæðum, afhenta einkasölnni á sama stað. — Þó skal heimilt að semja fyrirfram við síldarveiðendur um afhending ákveðins síldarmagns, til þess að tryggja forsamninga einkasölunnar, og má greiða fyrir þá síld allt að 1 kr. yfir meðalverð á tunnu, enda ábyrgjast þá síldarframleiðendur gagnvart einkasölnni, að slíkir samningar verði uppfylltir.

3. gr.

5. gr. laganna orðist svo:

Framkvæmdarstjórninni í samráði við útflutningsnefnd er heimilt að taka fé að láni til þess að kaupa tunnur, salt og annað efni til síldarverkunar, svo og til þess að greiða framleiðendum upp í síld þá, er þeir hafa afhent einkasölnni, eftir réttum hlutföllum við síldarmagn þeirra. Slíkt lán má taka út á síldina, hvort heldur fyrirfram eða jafnótt og hún er fullverkuð.

Lánsstofnanir, sem veita einkasölnni slík lán, hafa sameiginlegt lögveð í allri síld, sem einkasalan hefir til sölumeðferðar á hverjum tíma, svo og í birgðum hennar af tunnum, salti og öðru efni.

Ríkisstjórninni er og heimilt að ábyrgjast lán til einkasölunnar. Skulu þau lán endurgreidd að fullu, áður en nokkrum síldarframleiðanda verður greitt meira en 18 kr. á tunnu af saltsíld, að meðtöldu andvirði umbúða og verkunarkostnaði, eða tilsvarendi upphæð fyrir öðru-

vísi verkaða síld. Ábyrgð ríkissjóðs gildir til ársloka 1930 og skal aldrei 44 nema hærri upphæð en svo, að hún og varasjóður einkasölnunnar á hverju-14. júní um tíma nemi samtals 500 þús. krónum.

Nú er andvirði síldar að nokkru eða öllu leyti greitt þeim, er afhenti hana til einkasölnunnar, og er einkasalan þá ábyrgðarlaus, þótt síðar sannist, að síldin var annars eign eða veðsett öðrum án vitundar einkasölnunnar. Greiðast þá eftirstöðvar síldarandvirðis réttum eiganda eða veðhafa, en síldin sjálf er aldrei afturkræf.

4. gr.

7. gr. laganna orðist svo:

Þeir, sem ætla sér að veiða síld til útflutnings, skulu innan 15. maí ár hvert tilkynna stjórn einkasölnunnar, hve mikið þeir ætli sér að veiða á því ári. Hverri tilkynningu fylgi skilríki fyrir því, að framleiðandi hafi tök á að veiða þá síld, sem hann óskar veiðileyfis fyrir, enda tilgreini hann nöfn og tölu þeirra skipa, er hann hyggst að nota til veiðanna, og aðra aðstöðu sína, eftir því sem framkvæmdarstjórn einkasölnunnar krefst. Veiðileyfi skulu tilkynnt innan 1. júní.

Nú er veiðileyfi veitt, en leyfishafi færir eigi fyrir 1. júlí sönnur á, að hann hafi tryggt sér skip, sem að dómi framkvæmdarstjóra teljast fullnægjandi til veiðanna, og má þá taka leyfið af honum aftur, ef dregið hefir verið úr veiðileyfum annara vegna leyfis hans.

Ef útlit er fyrir of mikla framleiðslu, getur útflutningsnefnd, hvenær sem er á veiðitímanum, takmarkað hlutfallslega veiðileyfi þau, sem hún hefir veitt, eða slitið allri síldarsöltun, ef henni þykir nauðsyn til bera, þótt sumir hafi þá ekki veitt alla þá síld, er þeir höfðu leyfi fyrir. Þá er svo stendur á, skulu reknetabátar þó að jafnaði hafa veiðileyfi lengur en herpinótaskip.

5. gr.

8. gr. orðist svo:

Myndaðir skulu tveir sjóðir, markaðsleitarsjóður og varasjóður. Í markaðsleitarsjóð skulu renna $\frac{3}{4}\%$, en í varasjóð $1\frac{1}{4}\%$ af andvirði seldrar síldar. Varasjóði má síðar, þegar ástæða þykir til, skifta í fleiri deildir, svo sem stofnsjóð og aðra sjóði til tryggingar framþróun einkasölnunnar, útgerðinni og verkafólki þessarar framleiðslu, þegar síldveiði og síldaratvinna bregzt. Sjóðum þessum skal stjórnað af útflutningsnefnd, en atvinnumálaráðherra gefur út reglugerð um skipulag þeirra og notkun.

6. gr.

Aftan við 12. gr. bætist:

Að lokinni endurskoðun ár hvert úrskurðar útflutningsnefnd reikningana. Úrskurði hennar má áfrýja til atvinnumálaráðherra.

44

14. júní

13. gr. orðist svo:

Laun framkvæmdarstjóra skulu ákveðin af útflutningsnefnd, en þóknun útflutningsnefndar af ríkisstjórninni. Framkvæmdarstjórar ráða þá starfsmenn, sem þeir telja nauðsyn á, og ákveða laun þeirra, í samráði við útflutningsnefnd. Umboðsmenn (síldarmatsmenn) og skrifstofuþjónar einkasölunnar mega ekki reka síldarútveg, síldarsöltun eða kaupa síld til söltunar.

8. gr.

Aftan við 16. gr. bætist:

Ennfremur falla úr gildi samningar, sem koma í bág við lög þessi, þótt gerðir hafi verið áður en lög þessi öðluðust staðfestingu.

9. gr.

Lög þessi öðlast gildi jafnskjótt sem þau hafa hlotið konunglega staðfestingu. Skal þá jafnframt meginmál þeirra fært inn í aðallögin og þau gefin út í einni heild sem lög frá Alþingi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 14. júní 1929.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Tryggvi Þórhallsson.

45

14. júní

L Ö G

um

verkamannabústaði.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg.

G j ö r u m k u n n u g t: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Stofna skal byggingarsjóð í kaupstöðum og kauptúnum, til þess